

MINISTRU GĦALL-AGRIKOLTURA TAR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA

ORDNI

**DWAR L-EMENDA GĦAD-DEĊIŻJONI NRU 3D-333 TAL-MINISTRU GĦALL-
AGRIKOLTURA TAT-12 TA' AWWISSU 2003 DWAR L-APPROVAZZJONI TAR-
REGOLAMENT TEKNIKU DWAR IL-GĦASEL**

[data] [xahar] 2025 Nru 3D-
Vilnius

Fl-implimentazzjoni tad-Direttiva (UE) 2024/1438 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Mejju 2024 li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 2001/110/KE li tirrigwarda l-għasel, 2001/112/KE li tirrigwarda l-meraq tal-frott u ċerti prodotti simili maħsuba għall-konsum uman, 2001/113/KE li għandha x'taqsam mal-gamm tal-frott, il-gelatini u l-marmellati u mal-purejiet tal-qastan mogħtija l-hlewwa maħsuba għal konsum mill-bniedem, u 2001/114/KE rigward ċertu ħalib ippreżervat disidratat in parti jew kollu għall-konsum tal-bniedem,

1. B'dan qed nemenda l-Ordni Nru 3D-333 tal-Ministru għall-Agricoltura tar-Repubblika tal-Litwanja tat-12 ta' Awwissu 2003 "Dwar l-Approvazzjoni tar-Regolament Tekniku dwar l-Għasel" kif ġej:

"ORDNI TAL-MINISTRU GĦALL-AGRIKOLTURA TAR-REPUBBLIKA

TAL-LITWANJA

DWAR L-APPROVAZZJONI TAR-REGOLAMENT TEKNIKU DWAR IL-GĦASEL

[data] [xahar] 2025 Nru 3D-
Vilnius

Fl-implimentazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2001/110/KE tat-20 ta' Diċembru 2001 li tirrigwarda l-għasel, kif emendata l-aħħar bid-Direttiva (UE) 2024/1438 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Mejju 2024, f'konformità mal-Artikolu 9(3) tal-Liġi dwar l-Ikel tar-Repubblika tal-Litwanja u l-Artikolu 4(1) tal-Liġi dwar l-Agricoltura, l-Ikel u l-Iżvilupp Rurali tar-Repubblika tal-Litwanja, u bil-ħsieb li jiġu rregolati d-deskrizzjoni, ir-rekwiżiti tal-kwalità u r-rekwiżiti tal-kummerċjalizzazzjoni għall-għasel,

Jiena b'dan napprova r-Regolament Tekniku dwar il-Għasel (anness).

2. B'dan qed nipprevedi li:

2.1. Din l-Ordni għandha tidhol fis-seħħ fl-1 ta' Ġunju 2025.

2.2. il-prodotti li jkunu tqiegħdu fis-suq jew ġew ittikkettati f'konformità mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament Tekniku dwar l-Għasel fis-seħħ qabel id-data tad-dhul fis-seħħ ta' din l-Ordni jistgħu jibqgħu jiġu kkummerċjalizzati sakemm jispicċaw il-ħażniet.

Il-Ministru għall-Agrikoltura

APPROVAT

bl-Ordni Nru 3D-333 tal-Ministru għall-Agricoltura tar-Repubblika tal-Litwanja tat-12 ta' Awwissu 2023

(Formulazzjoni skont l-Ordni Nru 3D- tal-Ministru għall-Agricoltura tar-Repubblika tal-Litwanja ta' [data] [xahar] 2025)

IR-REGOLAMENT TEKNIKU DWAR IL-GĦASEL

KAPITOLU I DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

1. Ir-Regolament Tekniku dwar l-Għasel (minn hawn 'il quddiem "ir-Regolament") huwa mfassal għall-implimentazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2001/110/KE tal-20 ta' Diċembru 2001 li tirrigwarda l-għasel, kif emendata l-aħħar bid-Direttiva (UE) 2024/1438 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Mejju 2024.

2. Dan ir-Regolament jistabbilixxi r-rekwiżiti għad-definizzjoni, il-kompożizzjoni, it-tipi differenti ta' għasel u t-tikkettar tal-għasel prodott, imdahħal, jew importat fil-Litwanja.

3. Ir-rekwiżiti tar-Regolament japplikaw għall-persuni fiżiċi u ġuridiċi, li jipprovdu għasel lis-swieq tar-Repubblika tal-Litwanja u lill-pajjiżi tal-Unjoni Ewropea.

KAPITOLU II DEFINIZZJONIJIET

4. Id-definizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw f'dan ir-Regolament:

4.1. **Għasel** hija sustanza ħelwa prodotta min-naħal (*Apis mellifera*) minn nektar tal-pjanti, tnixxijiet ta' partijiet ħajjin ta' pjanti, jew tnixxijiet ta' insetti li jerdgħu l-pjanti li jibqgħu fuq il-partijiet ħajjin tal-pjanti. In-naħal jiġbru dawn is-sustanzi, jittrasformawhom billi jżidu sustanzi speċifiċi tagħhom stess, iferrgħuhom f'xehdiet, jgħinu biex jevaporaw l-umdità minnhom u jhalluhom jimmaturaw.

5. It-tipi ewlenin ta' għasel:

5.1. Skont l-oriġini:

5.1.1. **għasel mill-qtar tal-għasel tas-siġar** – għasel miksub mit-tnixxijiet ta' insetti tal-ordni *Hemiptera* li jibqgħu fuq il-partijiet ħajjin tal-pjanti jew mis-sekrezzjonijiet tal-pjanti jew mit-tnixxijiet tal-partijiet ħajjin tal-pjanti;

5.1.2. **għasel tan-nektar** – għasel tan-nektar tal-pjanti;

5.2. Skont il-mod ta' produzzjoni u/jew preżentazzjoni:

5.2.1. **għasel ippressat** – għasel miksub bl-ippressar ta' xehdiet mingħajr duqqajs, mhux imsaħħan jew imsaħħan sa 45 °C;

5.2.2. **għasel estratt** – għasel miksub bit-tidwir ta' xehdiet mingħajr duqqajs f'estrattur tal-għasel;

5.2.3. **għasel għal użu industrijali** – għasel li jista' jintuża fl-industrija jew bħala komponent f'oġġetti oħra tal-ikel. L-għasel għal użu industrijali jista' jissahħan iżżejjed, jibda jiffermenta jew jiġi ffermentat, ikollu toġhma u riha stramba, jew jinkiseb bit-tneħħija ta' impuritajiet inorganici jew organici b'tali mod li jitneħħa wkoll proporzjon sinifikanti ta' polline;

5.2.4. **għasel tax-xehda** – għasel maħżun min-naħal f'xehdiet mingħajr duqqajs li jkunu nbnew reċentement, mibjugħ f'xehdiet issiġillati jew f'sezzjonijiet ta' xehdiet bħal dawn. Ix-xehdiet jistgħu jsiru b'mod naturali jew bl-użu ta' folji artifiċjali tax-xehda magħmula mix-xama' tan-naħal biss.

5.2.5. **għasel b'biċċiet tal-għasel tax-xehda** – għasel li fih biċċa waħda jew aktar ta' għasel tax-xehda;

5.2.6. **għasel skulat** – għasel li joħroġ spontanjament mix-xehdiet mingħajr duqqajs.

KAPITOLU III KOMPOŻIZZJONI EWLENJA U REKWIŻITI TA' KWALITÀ GĦALL-GĦASEL

6. L-għasel jikkonsisti f'diversi tipi ta' zokkor, prinċipalment il-fruttożju u l-glukożju, kif ukoll sustanzi oħra: aċidi organici, enzimi, u materja partikolata mill-ġbir tal-għasel.

7. Il-kulur tal-għasel ivarja minn bla kulur għal kannella skur.

8. Il-konsistenza tista' tkun likwida, viskuża, parzjalment jew kompletament kristallizzata.

9. It-toġhma u l-aroma jistgħu jvarjaw skont it-tip ta' pjanta.

10. L-għasel imqiegħed fis-suq jew miżjud ma' kwalunkwe prodott maħsub għall-konsum mill-bniedem ma għandu jkun fih l-ebda komponent nutrittiv miżjud, inkluż ikel jew addittivi oħra. L-għasel, kemm jista' jkun, ma jrid ikollu l-ebda sustanza organika jew inorganika stramba fil-kompożizzjoni tiegħu.

11. L-għasel, għajr l-għasel għal użu industrijali, ma jrid ikollu l-ebda toġhma jew riha stramba, ma jridx ikun beda jiffermenta, ma jridx ikollu aċidità alterata b'mod artifiċjali, jew ikun issahħan b'tali mod li jinquerdu jew jiġu ddiżattivati b'mod sinifikanti l-enzimi naturali.

12. Bl-eċċezzjoni tal-għasel għal użu industrijali, la l-polline u lanqas kwalunkwe kostitwent ieħor partikolari fl-għasel ma għandu jitneħħa, sakemm dan ma jkunx inevitabbli fit-tneħħija tal-impuritajiet organici jew inorganici.

13. L-għasel imqiegħed fis-suq jew miżjud ma' kwalunkwe prodott maħsub għall-konsum mill-bniedem irid jikkonforma mal-kriterji ta' kompożizzjoni li ġejjin:

13.1. Kontenut ta' zokkor

13.1.1. Kontenut ta' fruttożju u glukozju (total tat-tnejn):

għasel tan-nektar – mhux inqas minn 60 g/100 g;

għasel mill-qtar tal-għasel tas-siġar, taħlita ta' għasel mill-qtar tal-għasel tas-siġar u għasel tan-nektar – mhux inqas minn 45 g/100 g.

13.1.2. Kontenut ta' sukrożju:

kontenut totali fl-għasel – mhux aktar minn 5 g/100 g;
 għasel mir-robinja (*Robinia pseudoacacia*) – mhux aktar minn 10 g/100 g;
 alfalfa (*Medicago sativa*), Menzies Banksia
 (*Banksia menziesii*), honeysuckle Franciża (*Hedysarum*), ysarum),
 river red gum (*Eucalyptus camadulensis*), (*Eucryphia*
lucida, *Eucryphia milliganii*), ċitru, lavanda
 (*Levandula spp.*), starflower (*Borago officinalis*) – mhux aktar minn 15 g/100 g.
 fl-għasel

13.2. Kontenut ta' ndewwa:

kontenut totali fl-għasel – mhux aktar minn 20 %;
 ħaxixet il-mikinsa (*Calluna*) u fl-għasel għal użu industrijali – mhux aktar minn 23 %;
 ħaxixet il-mikinsa (*Calluna*) fl-għasel għal użu industrijali – mhux aktar minn 25 %.

13.3. Kontenut li ma jinħallx fl-ilma

kontenut totali fl-għasel – mhux aktar minn 0.1 g/100 g;
 fil-każ ta' għasel ippressat, mhux aktar minn 0.5 g/100 g.

13.4. Konduttività elettrika, EC

għasel u t-taħlita tiegħu – mhux aktar minn 0.8 mS/cm;

għasel mill-qtar tal-għasel tas-siġar u għasel mill-qastan, jew taħlita tagħhom – mhux inqas minn 0.8 mS/cm;

ħlief għall-għasel tas-siġra tal-frawli (*Arbutus unedo*),
 ħaxixet il-mikinsa (*Erica*), ewkaliptu (*Eucalyptus*), tilju (*Tilia spp.*),
 ħaxixet il-mikinsa (*Calluna vulgaris*), siġar tat-te (*Leptospermum*),
 Kaġeputt (*Melaleuca spp.*)

13.5. Aċidi liberi

kontenut totali fl-għasel	– mhux aktar minn 50 meq/kg (f'milliekwivalenti għal kull kilogramma);
fl-għasel għal użu industrijali	– mhux aktar minn 80 meq/kg (f'milliekwivalenti għal kull kilogramma).

13.6. Determinazzjoni tal-attività tad-dijastazi u tal-idrossimetilfurfural (HMF) wara l-preparazzjoni u t-taħlit:

13.6.1. Attività tad-dijastazi (skont il-metodu J.E. Schade):

kontenut totali tal-għasel, eskluż l-għasel għal użu industrijali	– mhux inqas minn 8 unitajiet;
għasel li fih ammont baxx ta' enzimi naturali (eż. għasel minn pjanti taċ-ċitru) u idrossimetilfurfural mhux aktar minn 15 mg/kg	– mhux inqas minn 3 unitajiet.

13.6.2. Idrossimetilfurfural (HMF):

kontenut totali fl-għasel, eskluż l-għasel għal użu industrijali	– mhux aktar minn 40 mg/kg;
għasel u t-taħlita tiegħu ddikjarati minn reġjun klimatiku tropikali	– mhux aktar minn 80 mg/kg.

KAPITOLU IV TIKKETTAR

14. L-għasel imsemmi fil-punti 4.1 sa 5.2.6 tar-Regolament għandu jiġi tikkettat f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 1169/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-għoti ta' informazzjoni dwar l-ikel lill-konsumaturi, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 1924/2006 u (KE) Nru 1925/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li jhassar id-Direttiva tal-Kummissjoni 87/250/KEE, id-Direttiva tal-Kunsill 90/496/KEE, id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/10/KE, id-Direttiva 2000/13/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kummissjoni 2002/67/KE u 2008/5/KE u r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 608/2004 (minn hawn 'il quddiem: ir-Regolament (UE) Nru 1169/2011), u skont ir-rekwiżiti li ġejjin:

14.1. it-terminu “għasel” irid japplika għall-prodotti definiti fil-punti 4.1 sa 5.2.6 u għandu jintuża fil-kummerċ biex jindika daww il-prodotti;

14.2. l-ismijiet tal-għasel tan-nektar, mill-qtar tal-għasel tas-siġar, estratt, ippressat u skulat jistgħu jiġu sostitwiti bl-isem sempliċi “għasel”;

14.3. fuq it-tikketta tal-għasel għal użu industrijali, l-isem irid ikun akkumpanjat mill-kliem “maħsub għall-hlewwiet biss”;

14.4. l-isem tal-għasel, bl-eċċezzjoni tal-għasel għal użu industrijali, jista’ jiġi ssupplimentat bi:

14.4.1. l-orijini minn fjuri jew pjanti, dment li l-għasel jingabar kollu jew prinċipalment minn dan is-sors speċifikat u jkollu karatteristiċi organolettiċi, fiżiċi, kimiċi u mikroskopiċi tal-orijini speċifikata;

14.4.2. l-orijini reġjonali, territorjali jew topografika, jekk l-għasel jingabar esklużivament minn dan is-sors speċifikat;

14.4.3. kriterji speċifiċi ta’ kwalità — attività tad-dijastażi u kontenut ta’ ndewwa;

14.5. Meta l-għasel għal użu industrijali jintuża bħala ingredjent f’oġġett tal-ikel, it-terminu “għasel” jista’ jintuża minflok “għasel għal użu industrijali” fl-isem ta’ dak il-prodott kompost. Madankollu, it-terminu “għasel għal użu industrijali” irid jintuża fil-lista ta’ ingredjenti tal-prodott;

14.6. Il-pajjiż tal-orijini fejn ingabar irid jiġi indikat fuq it-tikketta. Meta l-għasel joriġina f’aktar minn pajjiż wieħed, il-pajjiżi ta’ orijini minn fejn ikun ingabar l-għasel għandhom jiġu indikati fuq it-tikketta fil-kamp viżiv prinċipali, f’ordni dixxendenti skont il-piż, b’indikazzjoni tal-percentwali rispettivi ta’ dawk il-pajjiżi ta’ orijini. Għandha tiġi permessa tolleranza ta’ 5 % għal kull parti individwali tat-taħlita kkalkulata abbażi tad-dokumentazzjoni tat-traċċabbiltà tal-operatur. Fil-każ ta’ imballaġġ b’kontenut nett ta’ għasel ta’ inqas minn 30 gramma, l-ismijiet tal-pajjiżi ta’ orijini jistgħu jiġu sostitwiti b’kodiċi b’żewġ ittri f’konformità mal-aħħar verżjoni tal-istandard internazzjonali ISO 3166-1 dwar il-kodiċi tal-pajjiż b’żewġ ittri (alpha-2) fis-sehħ;

14.7. jekk l-għasel ikun għasel għal użu industrijali, il-kontenituri, il-pakketti u d-dokumenti tal-bejgħ iridu jindikaw b’mod ċar l-isem sħiħ tal-prodott;

14.8 il-polline, bħala komponent naturali speċifiku fl-għasel, ma għandux jitqies bħala komponent tal-prodotti definiti fil-Kapitolu II ta’ dan ir-Regolament Tekniku, kif imsemmi fl-Artikolu 2(2)(f) tar-Regolament (UE) Nru 1169/2011.

KAPITOLU V METODU TA’ ANALIŻI

15. Il-kwalità tal-għasel għandha tiġi ddeterminata f’konformità mal-metodi ta’ analiżi għad-determinazzjoni tal-kompożizzjoni tal-għasel, kif approvati bl-Ordni Nru 5 tal-Ministru għall-Agricoltura tar-Repubblika tal-Litwanja tal-10 ta’ Jannar 2000, u metodi oħra ta’ analiżi rikonoxxuti internazzjonalment fis-sehħ.
